

Törnqvist ym.: Ehdotus laiksi tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan tulo- ja varallisuusverolakiin lisättäväksi uusi 51 b §, jonka mukaan kunnallisille perhepäivähoitajille maksettava

perhepäivähoidon kustannuskorvaus ei ole veronalaista tuloa.

PERUSTELUT

Kunnallisille perhepäivähoitajille korvataan hoidosta aiheutuneet välittömät kustannukset työehtosopimuksen perusteella kuntien keskusjärjestöjen perhepäivähoidon kustannuskorvausta koskevan suosituksen mukaan. Kustannuskorvausten tarkistusperusteina käytetään elintarvikekustannusten osalta ravintoryhmäindeksiä ja muiden kustannusten osalta kuluttajahintaindeksiä.

Vuoden 1989 loppuun asti voimassa olevan suosituksen mukaan maksetaan kunnalliselle perhepäivähoitajalle hoitokulukorvauksena hoitopäivältä, jona lapsi on ollut hoidossa: kokopäivähoidosta elintarvikekustannuksena 13,18 markkaa ja muuna kustannuksena 6,26 markkaa ja osapäivähoidosta vastaavasti elintarvikekustannuksena 8,68 markkaa ja muuna kustannuksena 3,14 markkaa. Ylipitkältä hoitoajalta ja koululaisten osalta suosituksessa on määritetty vastaavat kustannuskorvaukset.

Kokopäivähoidossa olevalle lapselle tulee tarjota kolme ateriaa eli aamupala, lounas ja välipala. Osapäivähoidossa tarjotaan vastaavasti kaksi ateriaa. Hoitokulukorvauksen muita kustannuksia koskeva osuus sisältää korvauksen kaikista muista hoitoon liittyvistä tavanomaisista menoista, kuten huoneiston käytöstä, sähköstä, vedestä, lämmöstä, askartelutarvikkeista, puhelimen käytöstä yms. menoista.

Koska hoitokulukorvausta ei ole säädetty verovapaaksi tuloksi, kulukorvaus lisätään lopullista verotusta toimitettaessa rahapalkan päälle perhepäivähoitajan veronalaisiin tuloihin ja samalla tuloista myönnetään kulukorvauksen suuruinen tulonhankkimisvähennys. Ennakonpidätystä hoitokulukorvauksesta ei tulisi toimittaa, kun kysymyksessä on enakkoperintälain 8 §:ssä tarkoitettu palkansaajalle työn suorittamisesta aiheutuvien kustannusten korvauksena maksettu hyvitys. Ennakonpidätyskäytäntö on kuitenkin kirjavaa.

Vallitseva verotuskäytäntö on johtanut ongelmiin perhepäivähoitajien ennakonpidätysprosentin määrittämisessä sekä erityisesti useiden sosiaalietuuksien määräytymisperusteiden soveltamistilanteissa, joissa perhepäivähoitajan nimellisten bruttotulojen eli veronalaisten tulojen kirjautumisesta näin todellisia ansiotuloja korkeammalle tasolle aiheutuu selvää epäoikeudenmukaisuutta. Edelleen menettelystä aiheutuu se merkittävä haitta, ettei perhepäivähoitaja käytännössä saa hyväkseen muiden verovelvollisten tavoin tulo- ja varallisuusverolain 86 §:n mukaista tulonhankkimisvähennyksen perusmäärää.

Perhepäivähoidon kustannuskorvaus on tarkoitettu kattamaan nimenomaan lapsen hoidosta aiheutuneita todellisia kuluja, minkä mukaisesti myös suosituksen hinnoittelu on tarkoin

laskettu. Tuloverotuksen yleisten periaatteiden mukaisesti työnantajan maksamat selvät kulkukorvaukset ovat verovapaita. Korvaustaso voidaan jättää verohallituksen määrättäväksi kuntien keskusjärjestöjen suosituksen pohjalta.

Perhepäivähoidon kustannuskorvauksen säätäminen verovapaaksi selkeyttää merkittävästi perhepäivähoitajien verotusta ja saattaa heidät

yhdenvertaiseen asemaan muiden verovelvollisten kanssa. Tällä ratkaisulla tuetaan samalla perhepäivähoidon toimintaedellytyksiä ja kehitystyötä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tulo- ja varallisuusverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 29 päivänä joulukuuta 1988 annettuun tulo- ja varallisuusverolakiin (1240/88) uusi näin kuuluva 51 b §:

51 b §

Veronalaista tuloa ei ole korvaus, joka kunnalliselle perhepäivähoitajalle maksetaan hoidosta aiheutuneiden välittömien kustannusten peittämiseksi (*perhepäivähoidon kustannuskorvaus*). Verohallitus antaa vuosittain tarkemmat

määräykset verovapaiden korvausten perusteista ja määristä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 19 .

Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 1991

Kerttu Törnqvist
Virpa Puisto

Erja Lahikainen
Martti Korhonen

Marja-Leena Viljamaa
Iivo Polvi